

VALINNAISINEOPAS
8.–9. luokat
LV 2026-2027

Järvenperän koulu

Espoon kaupunki

JÄRVENPERÄN KOULUN VALINNAISAINHEET, 8.–9. luokat

JÄRVENPERÄN KOULUN VALINNAISAINHEET, 8.–9. LUOKAT	1
VALINNAISAINHEET JÄRVEPERÄN KOULUSSA.....	3
12.1. Taito- ja taideaineiden valinnaiset.....	4
12.2. Valinnaiset aineet	4
12.3. Vieraiden kielten valinnaiset ja vapaaehtoiset oppimäärät	5
12.4. Valinnaisaineiden arviointi.....	5
12.5 Valinnaisaineiden koonti 8. ja 9. luokilla	6
TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET	8
8. luokalla alkavat pitkät valinnaisaineet, jatkuvat 9. luokalla	8
Kotitalous, KOV	8
Kuvataide, KUV	9
Käsityö, KSV	10
Musiikki, MUV	10
Liikunta, LIV	11
9. luokan pitkät valinnaisaineet, valitaan vain 9. luokalle	12
Kotitalous, KOV	12
Kuvataide, KUV	13
Käsityö, KSV	14
Musiikki, MUV	15
Liikunta, LIV	15
VALINNAISET AINEET 8. JA 9. LUOKAT	17
Kielet, pitkät valinnaiset (alkavat 8. luokalla ja jatkuvat 9. luokalla)	17
Saksa B2-kieli, B2SA	17
Kiina B2-kieli, B2KI.....	18
Lyhyet valinnaisaineet, 8. luokka	19
Tietävä ja taitava kokki, 8KOv23.....	19
Leivonnan iloa, 8KOv13	19
Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13	20
Arkkitehtuuri, 8KUv23	21
Kuispaja, 8KUv33.....	21
Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13	22
Ommellaan, 8KSv43	22
Solmussa – luodaan langasta 1, 8KSv53	23
Ideasta tuotteeksi - matka muotoiluun maailmaan, 8KSv63.....	24
Musapaja, 8MUv23	24
Beats & Loops – Elektronista musiikkia, 8MUv43	25
Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13.....	25

Maapallon tuntemattomat alueet, 8GEv13.....	26
Tähtitiede, 8FYv13	26
Kokeellista kemiaa, 8KEv13.....	27
Soveltava matematiikka, 8MAv13	27
Matikan, kemian ja fysiikan tukikurssi 8MAv33.....	28
Tukarit, xTUK03	28
Lyhyet valinnaisaineet, 9. luokka	30
Mat på svenska, x9KOv25	30
Taitava leipoja, 9KOv35	30
Savutyöt 1vvt, 9KUv45	31
Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15	32
Perinteinen kuvataide, 9KUv35.....	32
Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 9KSv15	33
Tekstiili ja taide, 9KSv35	33
Ideasta asuksi, 9KSv55.....	34
Koukussa – luodaan langasta 2, 9KSv65	35
Musapaja 2, 9MUv25	35
Beats & Loops 2 – Elektronista musiikkia, 9MUv15	36
Luonnonkatastrofit, 9GEv13.....	37
Kokeellinen fysiikka, 9FYv15	37
Syventävä matematiikka, 9MAv15	38
Matikan, kemian ja fysiikan tukikurssi 9MAv35.....	38
Maaillmankansalaisen kypsyyskoe, xMKK01	38
Mitä? Missä? Milloin? Juhlat ja tapahtumat xMMM05	39
Retkeilykurssi kevätlukukaudella, 9Llv35	39
Lyhyet valinnaiset aineet, 8. ja/tai 9. luokka	41
Pokkaruotsia: Satsa på svenska! 8RUv13 ja 9RUv15	41
Matkailusaksaa - Ja Bitte!, 8SAv13 ja 9SAv15	41
Eurovision World - Euroviisujen maailma, xEWEM03 ja xEWEM05	42
Sirkustaide, 8Llv23 ja 9Llv25	42
"Ajattelen, siis olen", xFIL03 ja xFIL05	43
"Tutkitaan historiaa!" Historian valinnaisaine, 8Hlv03 ja 9Hlv05	43
ERILLINEN HAKU	45
TEPPO-valinnaisaine (8.lk ja jatkuu 9.lk), 8TEPPOv13 ja 9TEPPOv15	45

VALINNAISAIHEET JÄRVEPERÄN KOULUSSA

Yläkoulussa valinnaisaineita opiskellaan yhteensä 11 vuosiviikkotuntia.

Näistä 5 vuosiviikkotuntia on taide- ja taitoaineiden valinnaisia ja 6 vuosiviikkotuntia valinnaisaineita.

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	1 (käsityöt)	2	3	3	2
Kokonaistuntimäärä	30 vvt		30 vvt		30 vvt	

Oppilaan alakoulussa aloittama pitkä vapaaehtoinen kieli (kiina tai saksa) ja/tai painotusluokalla opiskelu vaikuttaa valittavana olevien valinnaisaineiden määriin sekä oppilaan kokonaistuntimäärään seuraavasti:

Oppilaalla alakoulussa aloitettuna A1/A2 kielenä kiina tai saksa:

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	1 (kieli)	2	2 +1(kieli)	3	1+1(kieli)
Kokonaistuntimäärä	31 vvt		31 vvt		31 vvt	

Huom! Oppilas ei voi valita B2-kieltä valinnaisaineeksi.

Oppilas opiskelee LUMA -painotuksessa:

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	1 (luma)	2	1 +2 (luma)	3	1+1(luma)
Kokonaistuntimäärä	30 vvt		30 vvt		30 vvt	

Huom! Oppilas ei voi valita B2-kieltä valinnaisaineeksi.

Oppilaalla on alakoulussa aloitettuna A1/A2 kielenä kiina tai saksa ja opiskelee LUMA-painotuksessa:

	7.lk		8.lk		9.lk	
	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset	Valinnaiset aineet
vvt	0	1 (lumavalinnainen sekä kieli)	2	1 (kieli) + 2 (luma)	3	1(kieli)+ 1(luma)
Kokonaistuntimäärä	32 vvt		31 vvt		31 vvt	

Huom! Oppilas ei voi valita B2-kieltä valinnaisaineeksi.

12.1. Taito- ja taideaineiden valinnaiset

Järvenperän koulu tarjoaa taito- ja taideaineiden valinnaisia opintoja 8. vuosiluokalla kaksi vuosiviikkotuntia ja 9. vuosiluokalla kolme vuosiviikkotuntia. Oppilas voi taito- ja taideaineeksi valita musiikin, kuvataiteen, käsityön, liikunnan tai kotitalouden.

Oppilaan tekemä valinta syventää hänen osaamistaan kyseisessä taito- ja taideaineessa. Valitun valinnaisen aineen opinnot arvioidaan osana kyseisen taito- ja taideaineen opetusta.

Oppilas valitsee 8. luokalle yhden pitkän valinnaisaineen (2 vvt), joka jatkuu lyhyenä valinnaisena (1 vvt) 9. luokalla. Oppilas valitsee lisäksi 9. luokalle toisen pitkän valinnaisaineen (2 vvt).

12.2. Valinnaiset aineet

Oppilaalla on valittavanaan 8. vuosiluokalla 3 vuosiviikkotuntia ja 9. vuosiluokalla 2 vuosiviikkotuntia valinnaisia aineita. Valinnaisaineet tarjotaan pääasiallisesti lyhyinä valinnaisaineina eli 1 vuosiviikkotunnin pituisina.

7. luokalla luma-linjalaisten valinnaisaine on lumalinjan valinnaisaine, A1/A2 kielen kiinan tai saksan lukijoiden valinnaisaine on valittu vapaaehtoinen kieli. Muiden 7. luokkalaisten 7. luokan valinnaisaineena on käsityö, jolloin heillä on käsitöitä kolme tuntia viikossa, luma-linjalla ja A1/A2 kielen kiinan tai saksan lukijoilla kaksi tuntia.

8. luokalle oppilas valitsee kolme lyhyttä valinnaisainetta (á 1 vvt) ja 9. luokalle kaksi lyhyttä (á 1 vvt) valinnaisainetta.

Jos oppilas valitsee B2-kielen, opiskellaan vierasta kieltä automaattisesti pitkänä valinnaisaineena. B2-kieli valitaan 8. luokalle, ja se jatkuu 9. luokalla. Tällöin oppilaalle jää valittavaksi 8. luokalle vielä yksi lyhyt valinnaisaine (1 vvt).

Mikäli oppilaalla on alakoulussa aloitettuna A1/A2-kielenä kiina tai saksa ja/tai hän opiskelee LUMA-luokalla, ei oppilas voi valita B2-kieltä valinnaisaineekseen.

Järvenperän koulu tarjoaa kaupunkitasoista painotettua opetusta matematiikassa ja luonnontieteissä siten, että 7. vuosiluokalla on painotettua LUMA opetusta yksi tunti ja 8. vuosiluokalla kaksi tuntia ja 9. vuosiluokalla yksi tunti. Painotetun opetuksen tunnit ovat matematiikan ja luonnontieteiden tunteja. LUMA-luokan oppilas ei voi valita B2-kieltä.

12.3. Vieraiden kielten valinnaiset ja vapaaehtoiset oppimäärät

Oppilaille tarjotaan Järvenperän koulussa alakoulussa alkaneen A-kielen opintoja ruotsissa, saksassa ja kiinassa.

Vuosiluokkien 8 ja 9 oppilaille tarjotaan B2 -kielenä kiinaa tai saksaa. Opetusta on molemmilla vuosiluokilla kaksi vuosiviikkotuntia. B2 -kielen opetus sisältyy valinnaisten aineiden tuntimäärään.

Mikäli oppilaalla on alakoulussa aloitettuna A-kielenä kiina tai saksa ja/tai hän opiskelee LUMA-luokalla, ei oppilas voi valita B2-kieltä valinnaisaineekseen.

12.4. Valinnaisaineiden arviointi

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset opinnot

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit arvioidaan osana yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä. Niistä ei anneta erillistä arviota perusopetuksessa käytettävissä todistuksissa.

Taide- ja taitoaineet arvioidaan päättöarvioinnissa aina opetussuunnitelman perusteiden mukaan riippumatta siitä, kuinka monta tuntia oppilas on kutakin taide- ja taitoainetta opiskellut. Päättöarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso oppiaineen valtakunnallisiin päättöarvioinnin kriteereihin. Päättöarviointi tehdään, kun oppiaineen koko oppimäärän ja mahdolliset oppiainetta korottavat, syventävät lyhyet valinnaiset aineet on opiskeltu.

Valinnaisten aineiden opinnot

7.-9. -vuosiluokilla vähintään 2 vuosiviikkotunnin laajuisista valinnaisista aineista annetaan numeroarvosana.

Oppimäärältään alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet ja tällaisista oppimäärästä koostuvat kokonaisuudet arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty.

Mikäli sanallisesti arvioitu, alle 2 vuosiviikkotunnin valinnainen aine katsotaan jonkin yhteisen aineen syventäviksi opinnoiksi, sen suoritus voi korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa. Tästä lukee maininta opetussuunnitelmassa kyseisen aineen kuvauksessa.

Yläkoulun todistuksessa tiettyyn oppiaineeseen liittyvät valinnaisaineet merkitään emoaineen alle ja arvioidaan joko numeerisesti tai sanallisesti valinnaisaineen laajuuden mukaan. Ne valinnaisaineet, jotka ovat oppiaineiden yhdistelmiä tai muita kokonaisuuksia nimetään todistukseen otsikon ”Muut valinnaisaineet” alle ja arvioidaan numeerisesti tai sanallisesti valinnaisaineen laajuuden mukaan.

12.5 Valinnaisaineiden koonti 8. ja 9. luokilla

Pitkät taito- ja taideaineiden valinnaiset

8.lk	9.lk
Kotitalous	Kotitalous
Kuvataide	Kuvataide
Käsityö	Käsityö
Liikunta	Liikunta
Musiikki	Musiikki

Huom! 8. luokalla aloitettu pitkä valinnainen jatkuu 9. luokalla syyslukukauden ajan.

Lyhyet valinnaisaineet:

8.lk (valitaan 3 vvt)	9.lk (valitaan 2 vvt)
B2-saksa, B2SA (2 vvt), jatkuu 9. luokalla	B2-saksa, B2SA (2 vvt), valittu 8:lla
B2-kiina, B2KI (2 vvt), jatkuu 9.luokalla	B2-kiina, B2KI (2 vvt), valittu 8:lla
Pokkaruotsia, Satsa på svenska, 8RUv13	Pokkaruotsia, Satsa på svenska, 9RUv15
Matkailusaksaa - Ja, Bitte!, 8SAv13	Matkailusaksaa - Ja, Bitte!, 9SAv15
Leivonnan iloa, 8KOv13	Taitava leipoja, 9KOv35
Tietävä ja taitava kokki, 8KOv23	Mat på svenska, x9KOv25
Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13	Savityöt, 9KUv45
Arkkitehtuuri, 8KUv23	Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15
Kuvispaja, 8KUv33	Perinteinen kuvataide, 9KUv35
Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13	Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 9KSv15
Ommellaan, 8KSv43	Tekstiili + taide, 9KSv35
Solmussa – luodaan langasta 1, 8KSv53	Ideasta asuksi, 9KSv55
Ideasta tuotteeksi – matka muotoilun maailmaan, 8KSv63	Koukussa – luodaan langasta 2, 9KSv65
Musapaja, 8MUv23	Musapaja 2, 9MUv25
Beats & Loops – Elektronista musiikkia, 8MUv43	Beats & Loops 2 – Elektronista musiikkia, 9MUv15
Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13 *)	Luonnonkatastrofit, 9GEv13 *)
Maapallon tuntemattomat alueet, 8GEv13 *)	Kokeellinen fysiikka, 9FYv15 *)
Tähtitiede, 8FYv13 *)	Syventävä matematiikka, 9MAv15 *)
Kokeellista kemiaa, 8KEv13 *)	Matikan, fysiikan ja kemian tukikurssi, 9MAv35
Soveltava matematiikka, 8MAv13 *)	Maailmankansalaisen kypsyyskoe, xMKK01
Matikan, fysiikan ja kemian tukikurssi, 8MAv33	Mitä?Missä?Milloin? ”Juhlat ja tapahtumat”, xMMM05
Tutkitaan historiaa!, 8Hlv03	Retkeilykurssi, kevät, 9Llv35
”Ajattelen, siis olen”, xFIL03	Eurovision world -Euroviisujen maailma, xEWEM05
Sirkustaide, 8Llv23	Sirkustaide, 9Llv15
Tukarit, xTUK03	Tutkitaan historiaa!, 9Hlv05
Eurovision world -Euroviisujen maailma, xEWEM03	”Ajattelen, siis olen”, xFIL05
TEPPO, 8TEPPOv13	TEPPO, 9TEPPOv15

Huom! B2-kieltä opiskellaan sekä 8. että 9. luokalla.

*) Valinnaisaine on etusijassa LUMA-luokan oppilaille. Myös muuta oppilaat voivat valita, mikäli ryhmissä on tilaa.

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET

8. luokalla alkavat pitkät valinnaisaineet, jatkuvat 9. luokalla

Kotitalous, KOV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja ja asenteita. Kotitalouden sisällöt ovat ruokaosaaminen ja kulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimivat koulun kotitalousluokka, muut opetustilat sekä mahdollisuuksien mukaan lähiympäristö. Lisäksi oppilaat voivat mahdollisesti tehdä työtehtäviä kotona. Oppimisympäristö mahdollistaa kotitaloudelle ominaisten työtapojen valinnan, jolla luodaan turvallinen ilmapiiri oppimiseen ja mahdollisuus epäonnistua. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja niiden soveltaminen käytäntöön. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja erilaisia oppimateriaaleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia.

Kotitalous valinnaisryhmiä muodostettaessa ryhmään mahtuvat oppilaat voidaan tarvittaessa arpoa (Jos kaikki halukkaat oppilaat eivät mahdu valinnaisryhmään).

Arviointi: Valinnainen kotitalous arvioidaan osana kotitalouden päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kotitalouden päättöarvioinnin kriteereitä. Arvioinnissa painottuvat käytännön työtaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: Kotitalouden taidot hallintaan

- Laadua lautaselle, ruoan valintaan vaikuttavia tekijöitä
- Sujuvat ruokarutiinit, syvennetään ruoanvalmistuksen ja leivonnän tietoja ja taitoja
- Suomalainen arki- ja juhlakulttuuri ennen ja nyt

9.lk: Kohti itsenäistä elämää

- Arjen rutiinit sujuvaksi: ruoanvalmistusta ja leivontaa
- Valinnoillasi vaikutat
- Ruokakulttuurit maailmalla

Kuvataide, KUV

Valinnaisen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen ja visuaalisen ilmaisun keinoin. Oppilaat syventyvät kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin monipuolisin työtavoin.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataiteen tekemisin keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa, toisinaan myös pari- ja pienissä ryhmätyöskentely ovat mahdollisia. Työskentely tapahtuu vaihtelevasti luokatyöskentelyn lisäksi päätteillä ja kannettavilla välineillä sekä joskus myös koulurakennuksen ulkopuolella.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tehtäväkohtaisesti teemme myös projekteja, joissa oppilaat saavat itse valita oman tekniikkansa. Ryhmäkokoo voi olla maksimissaan 24 oppilasta.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearvioinnista. Valinnainen kuvataide arvioidaan osana kuvataiteen päättöarviointia ja arvioinnissa noudetaan kuvataiteen päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma.

Kahdeksannella luokalla keskitymme uusiin työtapoihin ja jo opittujen tekniikoiden harjoitteluun. Tehtävät tulevat monipuolisesti visuaalisen kentän ja kuvataiteen eri osa-alueista. Työtapoina ovat esim. graafinen suunnittelu, maalaus, keramiikka, valokuvaus, sarjakuva, kuvakäsittely jne.

Yhdeksännellä luokalla tekemisen pääpaino on enemmän omien vahvuuksien ja itselle mieluisten työtapojen hyödyntäminen työskentelyssä. Yhdeksännellä luokalla toteutetaan laajempia projekteja, joissa oppilaat itse ottavat enemmän vastuuta työn etenemisestä.

Käsityö, KSV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoitus on harjaannuttaa teknisen työn ja tekstiilityön kädentaitoja, joista on sekä hyötyä että iloa elämässä. Oppilas valitsee teknisen tai tekstiilityön, ja mahdollisuuksien mukaan voi projekteissaan hyödyntää molempia luokkatiloja. Opinnot syventävät aiemmin opittuja käsityötaitoja, kasvattavat ymmärrystä käsityökulttuurista osana elämän eri osa-alueita ja vahvistavat kokonaisen käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat teknisen työn tai tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Käsityössä oppimisen arviointi on kannustavaa, ohjaavaa ja ottaa huomioon oppilaiden yksilöllisen edistymisen. Valinnainen käsityö arvioidaan osana käsityön päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan käsityön päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt: Teknisessä työssä ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan vapaavalintaisia käsitöitä.

Tekstiilikäsityöissä kahdeksannella luokalla perehdytään käsityön monipuoliseen maailmaan ja käsityökulttuuriin. Oppilaat harjoittelevat eri käsityötekniikoita sekä suunnittelevat ja toteuttavat omia projektejaan. Tavoitteena on vahvistaa käsityötaitoja, vastuullista tuottamista ja itseilmaisua ohjatun ja monipuolisen työskentelyn, ideoinnin ja kokeilujen myötä. Kurssi antaa valmiuksia itsenäiseen käsityöiden parissa työskentelyyn ja syventää ymmärrystä käsityökulttuurista osana elämän eri osa-alueita.

Tekstiilikäsityöissä yhdeksännellä luokalla syvennetään käsityön osaamista, kestävän käsityön toteuttamistapoja ja itseilmaisua. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat projekteja, joissa yhdistyvät aiemmin opitut tekniikat ja yksilöllinen suunnittelu. Työskentelyssä korostuvat oma-aloitteisuus, ongelmanratkaisukyky, kestävyys ja esteettinen ajattelu. Kurssi antaa mahdollisuuden syventää omaa erityisosaamista ja toteuttaa kokonainen käsityöprosessi ideasta valmiiksi tuotteeksi.

Musiikki, MUV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoituksena on kehittää omaa musiikillista osaamista sekä luoda pohjaa elinikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja. Toiminnallinen musiikin opiskelu edistää kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaat otetaan mukaan valinnaisen sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimii musiikki-luokka ja sen tarjoamat erityisvälineet. Opiskelussa perehdytään tietokoneiden ja älylaitteiden käyttöön musiikin tuottamisessa. Kurssilla työskennellään monipuolisesti erilaisissa kokoonpanoissa. Taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyö tahojen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on oppia, kehittää, syventää ja laajentaa osaamista musiikin eri osa-alueilla:

- kuunteleminen
- soittaminen
- musiikin tuottaminen ja säveltäminen
- musiikin ymmärtäminen
- Suunnittelussa pyritään mittatarkkaan suunnitteluun ja selkeisiin käsin piirrettyihin suunnitelmiin. Yhdeksännellä luokalla teknisessä työssä toteutetaan päättötyö vapaavalintaisella tekniikalla.
- musiikin tallentaminen

Tavoitteet asetetaan jokaisen oppilaan taitotason mukaisesti. Tunneilla perehdymme pääasiassa populaarimusiikin historiaan ja nykypäivään kuunnellen sekä musisoiden. Tunneilla valmistamme musiikkia mm. koulun eri tapahtumiin ja digitaalisiin julkaisuihin.

Yhdeksännellä luokalla työtetään lopputyö. Lopputyössä oppilas kokoaa kasaan oppimansa asiat musiikin tunneilla sekä valitsee itseä kiinnostavan aiheen musiikin alueelta. Lopputyöstä luodaan esitys esim. videon muodossa.

Arviointi: Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnainen musiikki on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa musiikkia ja se arvioidaan osana musiikin päättöarviointia. Arvioinnissa noudatetaan musiikin päättöarvioinnin kriteereitä.

Liikunta, LIV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää yhteisissä opinnoissa oppimiaan liikunnan perustaitoja eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 8.lk ja 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Liikkuminen monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä palvelee liikunnan tehtävän ja tavoitteiden saavuttamista. Se on välttämätöntä monipuolisten aistimusten ja liikuntakokemusten mahdollistamiseksi. Vaihtelevissa oppimisympäristöissä toteutettu liikunnanopetus kehittää oppilaan valmiuksia liikkua myös vapaa-ajalla. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti koulun lähialueiden liikuntapaikkoja, oppimisympäristöjä sekä luontoa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetustyyliä ja pyritään käyttämään myös oppilaslähtöisiä, oppilaan osallisuutta lisääviä työtapoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksen ja tuen tavoitteena liikunnassa on varmistaa jokaiselle oppilaalle tasavertainen oikeus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä liikuntatunneilla. Ohjauksen ja tuen tärkein ominaispiirre liikunnassa on sosiaalisten ja psyykkisten tekijöiden korostuminen. Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri luo pohjan yksilölliset tarpeet huomioivalle opetukselle.

Arviointi: Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja toiminnastaan tunnilla. Lisäksi häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin. Valinnainen liikunta on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa liikuntaa ja se arvioidaan osana yhteisen liikunnan oppimäärää. Valinnainen liikunta arvioidaan osana liikunnan päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan liikunnan päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Kannustetaan oppilasta kokonaisvaltaiseen liikunnalliseen ja fyysiseen aktiivisuuteen ja ymmärtämään toiminnallisen arjen merkityksen omalle terveydelle ja hyvinvoinnille.
- Ohjataan oppilasta soveltamaan liikuntataitoja ja fyysisiä ominaisuuksia eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin.
- Kannustetaan ja ohjataan oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta.
- Ohjataan oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan.
- Ohjataan oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteilla.
- Kannustetaan oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan.
- Kannustetaan oppilasta eri liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, jotta hän saa mahdollisuuksia löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia.

9. luokan pitkät valinnaisaineet, valitaan vain 9. luokalle

Kotitalous, KOV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja ja asenteita. Kotitalouden sisällöt ovat ruokaosaaminen ja kulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimivat koulun kotitalousluokka, muut opetustilat sekä mahdollisuuksien mukaan lähiympäristö. Lisäksi oppilaat voivat mahdollisesti tehdä työtehtäviä kotona. Oppimisympäristö mahdollistaa kotitaloudelle ominaisten työtapojen valinnan, jolla luodaan turvallinen ilmapiiri oppimiseen ja mahdollisuus epäonnistua. Työtapojen ja

menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja niiden soveltaminen käytäntöön. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja erilaisia oppimateriaaleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia.

Kotitalous valinnaisryhmiä muodostettaessa ryhmään mahtuvat oppilaat voidaan tarvittaessa arpoa (Jos kaikki halukkaat oppilaat eivät mahdu valinnaisryhmään). 8.luokalla pitkään kotitalouteen valitut eivät voi tulla valituiksi 9. luokan pitkään kotitalouden ryhmään.

Arviointi: Valinnainen kotitalous arvioidaan osana kotitalouden päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kotitalouden päättöarvioinnin kriteereitä. Arvioinnissa painottuvat käytännön työtaidot, yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä tiedonhallintataidot.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Tutustutaan kestävään ja vastuullisen ruokatuotantoon ja sesonkiajatteluun. Harjoittelemme vastuullisten valintojen tekemistä käytännössä.
- Opintojen aikana syvennetään tietoja ja taitoja ruokakulttuureista eri puolilla maailmaa sekä opitaan eri ruokakulttuureille tyypillisistä ruoka-aineista, ruoanvalmistustekniikoista sekä ruoan valintaan vaikuttavista tekijöistä.
- Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat ruokakulttuuriin liittyvän projektin.

Kuvataide, KUV

Valinnaisen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen ja visuaalisen ilmaisun keinoin. Oppilaat syvenyvät kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin monipuolisin työtavoin.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataiteen tekemisen keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa, toisinaan myös pari- ja pienissä ryhmätyöskentely ovat mahdollisia. Ajoittain työskentelemme myös päätteillä ja kuvataideluokan ulkopuolella.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tehtäväkohtaisesti teemme myös projekteja joissa oppilaat voivat itse vaikuttaa käyttämäänsä tekniikkaan.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan

oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearviointista. Valinnainen kuvataide arvioidaan osana kuvataiteen päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan kuvataiteen päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma.

Kurssin alussa keskitymme uusiin työtapoihin ja jo opittujen tekniikoiden harjoitteluun. Tehtävät tulevat monipuolisesti visuaalisen kentän ja kuvataiteen eri osa-alueista. Työtapoina ovat mm. kuvataide, sarjakuva, valokuvaus, keramiikka ym. Kurssin edetessä pääpaino on enemmän omien vahvuuksien ja itselle mieluisten työtapojen hyödyntäminen työskentelyssä. Kurssin aikana toteutetaan laajempia projekteja, joissa oppilaat itse ottavat enemmän vastuuta työn etenemisestä.

Käsityö, KSV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoitus on harjaannuttaa teknisen työn tai tekstiilityön käden taitoja, joista on sekä hyötyä että iloa arjen elämässä. Opintojen tavoitteena on syventää taitoja ja tietoja, joita on opittu aiemmin sekä kokonaisen käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 2 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat teknisen työn tai tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Käsityössä oppimisen arviointi on kannustavaa, ohjaavaa ja ottaa huomioon oppilaiden yksilöllisen edistymisen. Valinnainen käsityö arvioidaan osana käsityön päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan käsityön päättöarvioinnin kriteereitä.

Tavoitteet ja sisällöt: Käsityön valinnaisen tavoitteena on syventää käsityön osaamista, kestävän käsityön toteuttamistapoja ja itseilmaisua. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat projekteja, joissa yhdistyvät aiemmin opitut tekniikat ja yksilöllinen suunnittelu. Työskentelyssä korostuvat oma-aloitteisuus, ongelmanratkaisukyky, kestävyys ja esteettinen ajattelu. Kurssi antaa mahdollisuuden syventää omaa erityisosaamista ja toteuttaa kokonainen käsityöprosessi ideasta valmiiksi tuotteeksi.

Musiikki, MUV

Valinnaisen tehtävä: Opiskelun tarkoituksena oman kehittää omaa musiikillista osaamista sekä luoda pohjaa elinikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on syventää aiemmin opittuja taitoja ja tietoja. Toiminnallinen musiikin opiskelu edistää kokonaisvaltaista kasvua ja kykyä toimia yhteistyössä muiden kanssa. Oppilaat otetaan mukaan valinnaisen sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristönä toimii musiikki-luokka ja sen tarjoamat erityisvälineet. Opiskelussa perehdytään myös tietokoneiden ja älylaitteiden käyttöön musiikin tekemisessä ja tuottamisessa. Kurssilla työskennellään monipuolisesti erilaisissa kokoonpanoissa. Taide- ja kulttuurilaitosten sekä muiden yhteistyötahojen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on, että oppilas oppii, kehittää, syventää ja laajentaa osaamistaan musiikin eri osa-alueilla:

- soittaminen
- kuunteleminen
- ryhmässä työskentely
- musiikin tuottaminen ja säveltäminen
- musiikin ymmärtäminen
- musiikin tallentaminen

Tavoitteet asetetaan jokaisen oppilaan taitotason mukaisesti. Tunneilla perehdymme pääasiassa populaarimusiikin historiaan ja nykypäivään kuunnellen sekä musisoiden. Tunneilla valmistamme musiikkia mm. koulun eri tapahtumiin ja digitaalisiin julkaisuihin.

Arviointi: Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnainen musiikki on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa musiikkia ja se arvioidaan osana musiikin päättöarviointia. Arvioinnissa noudatetaan musiikin päättöarvioinnin kriteereitä.

Liikunta, LIV

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää yhteisissä opinnoissa oppimiaan liikunnan perustaitoja eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 2 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Liikkuminen monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä palvelee liikunnan tehtävän ja tavoitteiden saavuttamista. Se on välttämätöntä monipuolisten aistimusten ja liikuntakokemusten mahdollistamiseksi. Vaihtelevissa oppimisympäristöissä toteutettu liikunnanopetus kehittää oppilaan valmiuksia liikkua myös vapaa-ajalla. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti koulun lähialueiden liikuntapaikkoja, oppimisympäristöjä sekä luontoa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetustyyliä ja pyritään käyttämään myös oppilaslähtöisiä, oppilaan osallisuutta lisääviä työtapoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksen ja tuen tavoitteena liikunnassa on varmistaa jokaiselle oppilaalle tasavertainen oikeus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä liikuntatunneilla. Ohjauksen ja tuen tärkein ominaispiirre liikunnassa on sosiaalisten ja psyykkisten tekijöiden korostuminen. Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri luo pohjan yksilölliset tarpeet huomioivalle opetukselle.

Arviointi: Oppilas saa monipuolista palautetta edistymisestään ja toiminnastaan tunnilla. Lisäksi häntä ohjataan oppimisen itse- ja vertaisarviointiin. Valinnainen liikunta on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa liikuntaa ja se arvioidaan osana yhteisen liikunnan oppimäärää. Valinnainen liikunta arvioidaan osana liikunnan päättöarviointia ja arvioinnissa noudatetaan liikunnan päättöarvioinnin.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Kannustetaan oppilasta kokonaisvaltaiseen liikunnalliseen ja fyysiseen aktiivisuuteen ja ymmärtämään toiminnallisen arjen merkityksen omalle terveydelle ja hyvinvoinnille.
- Ohjataan oppilasta soveltamaan liikuntataitoja ja fyysisiä ominaisuuksia eri liikuntamuotoihin ja -lajeihin.
- Kannustetaan ja ohjataan oppilasta arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta.
- Ohjataan oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan.
- Ohjataan oppilasta toimimaan reilun pelin periaatteilla.
- Kannustetaan oppilasta ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan.
- Kannustetaan oppilasta eri liikuntamuotojen harrastamiseen liittyviin mahdollisuuksiin, jotta hän saa mahdollisuuksia löytää itselleen sopivia iloa ja virkistystä tuottavia liikuntaharrastuksia.

VALINNAISET AINEET 8. JA 9. LUOKAT

Kielet, pitkät valinnaiset (alkavat 8. luokalla ja jatkuvat 9. luokalla)

Saksa B2-kieli, B2SA

Valinnaisaineen tehtävä: Opitaan selviytymään suullisesti ja kirjallisesti arkipäivän yksinkertaisissa viestintätilanteissa. Lisäksi opiskellaan ääntämisen perusteita ja tutustutaan saksankielisen alueen elämäntapaan ja kulttuuriin. Oppilaita rohkaistaan käyttämään kieltä välittämättä virheistä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan tieto- ja viestintätekniikkaa esim. tekemällä pieniä videoita ja käyttämällä kielten opetuspelejä.

Laajuus: B2-oppimäärä eli 2 vvt 8.lk ja 2 vvt 9.lk

Keskeiset sisällöt: Opitaan kertomaan omasta itsestä, perheestä, vapaa-ajanvietosta sekä Suomesta ja kotipaikasta. Painotetaan kohteliasta kielenkäyttöä erilaisissa arkielämän viestintätilanteissa. Harjoitellaan mm. tapaamisesta sopimista, lipunostotilanteita, kahvilassa tilaamista sekä kaupassa asiointia. Rakenteista opitaan aikamuotoja, pää- ja sivulauseen sanajärjestystä, kysymysten muodostamista, artikkeleita, sijamuotoja kuten akkusatiivi ja datiivi sekä pronomien käyttöä.

Tuki ja ohjaus: Oppilaita ohjataan yksilöllisten tarpeiden mukaan ja eritasoisia tehtäviä tarjotaan tarpeen mukaan. Oppilaita eriytetään ryhmän kielellisten taitojen ja valmiuksien mukaan. Eriyttämisessä käytetään myös netin tarjoamia mahdollisuuksia kuten kielten nettitehtäviä.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan monipuolisia työskentelymuotoja. Arvioidaan oppilaan suullista ja kirjallista työskentelyä oppitunneilla ryhmässä ja pareittain, annettujen ohjeiden noudattamista ja opettajan antamien tehtävien suorittamista sekä kotona että koulussa. Lisäksi arviointiin vaikuttavat oppilaan oma-aloitteisuus ja muiden huomioiminen oppimistilanteessa. Yksi osa arviointia ovat kirjalliset tuotokset, kokeet ja sanakokeet.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: Pohditaan millainen kieltenoppija yleisesti ottaen olen sekä vertaillaan saksan kieltä tuttuihin englannin ja ruotsin kielen sanoihin. Tutustutaan saksalaiseen kielialueeseen. Opiskellaan numerot 0-100. Opitaan ääntämisen perusteita. Lisäksi opiskellaan tervehdyksiä, substantiivin suvut, verbin presens-taivutus, päälauseen sanajärjestys sekä akkusatiivin käyttö. Aihepiireinä ovat ulkonäöstä kertominen, perhe, omasta koulusta kertominen, vapaa-ajanvietto sekä kellonajat. Tavoitteena saavuttaa peruskielitaito sekä rohkeus puhua kieltä.

9.lk: Kerrataan jo opittua. Tutustutaan Itävaltaan ja sen kulttuuriin. Opitaan olla verbiin imperfekti, sivulauseen sanajärjestys, modaaliapuverbit, datiivi sekä perfekti. Aihepiireinä ovat ravintolasanasto, asuminen, vaatteen, voimien tiedustelu, keuhkosairaus, saksalaiset festivaalit sekä hotellisanasto. Opitaan sopimaan tapaamisesta. Tavoitteena vahvistaa jo olemassa olevaa kielitaitoa sekä lisätä rohkeutta kielen käyttämiseen.

Kiina B2-kieli, B2KI

Valinnaisaineen tehtävä: Tarkoitus on tarjota oppilaalle mahdollisuus opiskella kiinan kielen perusteita ja saavuttaa toimiva alkeiskielitaito. Opiskelussa keskitytään arkipäivän tilanteissa tarvittavaan kielitaitoon. Oppitunneilla harjoitellaan paljon suullista kielitaitoa, ääntämistä ja rohkeutta käyttää kieltä. Lisäksi opiskelussa vertaillaan eurooppalaisia ja aasialaisia kieliä.

Keskeisiä sisältöjä ovat itsestä ja omasta elinpiiristä kertominen, Kiinaan ja muihin kiinankielisiin alueisiin ja niiden kulttuuriin tutustuminen, arkipäivän tilanteissa tarvittavan kielitaidon harjoittelu (esim. ravintolassa ja kaupassa asiointi).

Kieliopista opiskellaan perusteita, esim. tärkeimmät sanajärjestysasiat, substantiivien ja adjektiivien suhde lukumäärien ilmaisemiseen luokittelusanoja käyttäen ja menneisyyden ja tulevaisuuden ilmaiseminen. Ääntämisen ja toonien harjoittelulla on keskeinen rooli.

Laajuus: B2-oppimäärä eli 2 vvt 8.lk ja 2 vvt 9.lk Oppimisympäristöt ja työtavat: Työtapoina on yksilö-, pari- ja ryhmätyö. Oppilasta kannustetaan ottamaan vastuu omasta työstä ja korostetaan kielten opiskelun pitkäjänteisyyttä.

Opiskelussa käytetään perinteisen oppikirjan lisäksi sähköisiä ympäristöjä ja kielten sähköisiä oppimispelisiä.

Tuki ja ohjaus: Opetuksen sisältöä eriytetään ylös- ja alaspäin oppilaiden tarpeiden mukaan. Oppituntien aikana tarjotaan yksilöllistä tukea ja ohjausta. Tarvittaessa on mahdollisuus tukiopetukseen.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan oppitunneilla tapahtuvaa jatkuvaa työskentelyä. Lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan kirjalliset näytöt (kokeet, sanakokeet ja muut kirjalliset työt) sekä suulliset tuotokset (esim. videot). Arviointi on monipuolista ja oppilaalla on koko ajan mahdollisuus näyttää osaamisensa oppitunnilla tapahtuvalla pitkäjänteisellä työskentelyllä. Oppiaine arvioidaan numerolla tai päättötodistuksessa s-merkinnällä.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain:

8.lk: tutustutaan Kiinaan ja kiinankielisiin alueisiin, opitaan keskeisimmät verbit, adjektiivit, opitaan tervehdyksiä ja tapakulttuuria, tervehdykset, numerot, kertomaan kodista, perheestä ja harrastuksista, värit, kellonajat ja sää. Tavoite on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä. Korostetaan kielen toonien ja sanojen merkityksen yhteyttä.

Kirjoitusjärjestelmässä tutustutaan pinyiniin ja radikaalimerkkeihin.

9.lk: tutustutaan Kiinan suurimpiin kaupunkeihin ja tärkeimpiin historiallisiin kohteisiin, opitaan asioimaan kaupoissa, keskustelemaan vapaa-ajasta, matkailusta ja koulusta, puhumaan säästä ja tutustutaan lisää keskeisiin kiinan kielen rakenteisiin.

Tavoite sekä 8. että 9. luokalla on peruskielitaito ja uskallus puhua kieltä.

Lyhyet valinnaisaineet, 8. luokka

Tietävä ja taitava kokki, 8KOv23

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tehtävänä on vahvistaa oppilaan tietoja ja taitoja kotitalouden osa-alueilla. Opitaan soveltamaan olemassa olevaa tietoa uusiin tekniikoihin, raaka-aineisiin ja ruokaohjeisiin. Opintoihin sisältyy hygieniasaamisen perusteet.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Opetusympäristönä toimii koulun kotitalousluokka sekä muut koulun tilat. Mahdollisuuksien mukaan laajennetaan oppimisympäristöjä myös koulun ulkopuolelle, esim. vierailemalla ammattikeittiössä. Työtapojen ja menetelmien valinnassa on keskeistä tiedon ja taidon kietoutuminen yhteen ja soveltaminen käytäntöön.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Opintojen kiitettävä suorittaminen voi korottaa kaikille yhteisen kotitalouden arvosanaa päättövaiheessa.

Tavoitteet ja sisällöt:

Tutustutaan sesongin raaka-aineisiin ja harjoitellaan hyödyntämään hävikkiä. Samalla opitaan valmistamaan nopeita ja herkullisia arkiruokia ja välipaloja tietoja ja taitoja vahvistaen. Oppitunneilla opetellaan uusia tapoja toimia tehokkaasti ja hygieenisesti, jotta työskentely on sujuvaa ja opitaan ajankäyttöä. Tunneilla harjoitellaan erilaisten keittiövälineiden ja -koneiden hyödyntämistä ruoanvalmistuksessa.

Lisäksi opintojen aikana opiskellaan hygieniasaamisen perusteet ja jakson päätteeksi oppilaalla on mahdollista suorittaa Ruokaviraston virallinen hygieniasaamistesti (testi on vapaaehtoinen, maksullinen ja suoritetaan tästä syystä koulupäivän jälkeen). Hygieniapassi auttaa oppilasta hakemaan erilaisia elintarvikealan töitä, passi on voimassa toistaiseksi.

Leivonnan iloa, 8KOv13

Valinnaisen tehtävä: Opintojen aikana harjoitellaan valmistamaan sekä suolaisia että makeita leivonnaisia erilaisista taikinatyypeistä monipuolisia leivontatekniikoita käyttäen.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Leivonnan opiskelussa harjoitellaan työprosessin suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksessa, eriyttämisessä ja tuen järjestämisessä keskeistä on oppilaan motivaation, toiminnan ohjauksen sekä itseohjautuvuuden asteittainen lisääntyminen. Eriyttämisen pohjana on osaamisen lähtötilanne ja tavoitteet taidoissa kehittymiseen.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty tai hylätty. Oppimisen arviointi keskittyy työprosessin, yhteistyötaitojen sekä tiedonhallinnan arviointiin. Oppilas saa palautetta taidoistaan toimia erilaisissa työtehtävissä leivonnassa tehtäviä suunnitellessaan ja toteuttaessaan. Oppilaat harjoittelevat itsearviointia ja vertaisarviointia. Opintojen kiitettävä suorittaminen voi korottaa kaikille yhteisen kotitalouden arvosanaa päättövaiheessa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on oppia valmistamaan erilaisia suolaisia ja makeita leivonnaisia sekä arkeen että juhlaan. Tutustumme leivonnassa käytettäviin keskeisiin raaka-aineisiin ja työvälineisiin sekä niiden käyttöön. Harjoittelemme leivonnaisten hygieenistä käsittelyä, koristelua ja esilepanoa. Oppilaat valitsevat osan toteutettavista töistä. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat tehtäviä pienryhmissä.

Animaatio- ja pelisuunnittelu, 8KUv13

Valinnaisen tehtävä: Tutustuttaa oppilaat animaatioiden ja pelien tekemiseen sekä niiden taustalla oleviin ilmiöihin.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään perinteisin kuvan tekemisen keinoin sekä digitaalisilla välineillä, usein tekniikoita yhdistellään. Valinnaisessa tekemisen pääpaino on pari- ja ryhmätyöskentelyssä, mutta oppilas voi työskennellä myös yksin halutessaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan oppilaiden aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tutustumme uusiin työtapoihin tehtävien kautta, jolloin oppilaat lähestyvät aihetta osaamistasonsa mukaan, opettajan ohjatessa työskentelyä. Työskentely voi kehittää mm. ryhmätyötaitoja, pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja sekä luovuutta.

Arviointi: Arvioinnissa kiinnitetään huomiota koko työskentelyprosessiin sekä oppilaan aktiivisuuteen ja motivaatioon. Ryhmätöissä kiinnitetään huomiota kykyyn toimia ryhmän jäsenenä sekä koko ryhmän projektin kehittämisen taitoon. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearviointista. Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on, että oppilaat tutustuvat animaatioon tekemiseen sekä lauta- ja digitaalisten pelien suunnitteluun. Valinnaisessa tutustumme ilmiöiden taustoihin ja historiaan sekä lähestymme ilmiöitä konkreettisten harjoitustöiden kautta. Teemme erilaisia animaatioita perinteisin tavoin, mutta digitaalisin välinein. Tutustumme pelaamisen eri ilmiöihin; suunnittelemme ja toteutamme lautapelit sekä teemme digitaalisiin peleihin liittyviä tehtäviä.

Arkkitehtuuri, 8KUv23

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Kuvataidetta ja matematiikkaa integroivan valinnaisaineen tavoitteena on, että oppilas tutustuu rakennuksen suunnitteluun, siihen liittyvään piirtämiseen, matematiikkaan sekä tietokoneavusteiseen 3D-mallinnukseen ja pienoismallin rakentamiseen.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Oppilaat myös työskentelevät monipuolisesti piirtäen, laskien, mitaten sekä 3D-mallintaen koneella ja rakentaen käsin pienoismalleja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Oppilaiden mielenkiinnon kohteet otetaan huomioon opetuksessa.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja tehdä annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Valinnaisen arvosanalla voi korottaa kuvataiteen arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa harjoitellaan rakennuksen piirtämisen ja suunnittelun lisäksi mm. mittakaavaa, pakopistepiirustusta, 3D-mallinnusta sekä pienoismallien tekemistä. 3D-mallinnus tehdään tietokoneavusteisesti.

Kuvispaja, 8KUv33

Valinnaisaineen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Valinnaisessa tehdään taidetta erilaisin kuvataideoppiaineen tekemisen tavoin.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataideoppiaineen tekemisen keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa.

Tuki ja ohjaus: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja ja opetusvälineitä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittämistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten

ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearviointista. Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvostamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma. Työtapoina ovat monenlaiset kuvataiteen tekemisen tavat, kuten piirustus ja maalaus sekä oppilaiden itse suosimat tekniikat.

Käsitöitä kovista materiaaleista 1, 8KSv13

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisen tehtävänä on syventää ja kehittää oppilaan tuotesuunnittelutaitoja, erilaisten koviin materiaalien (puu, metalli, kivi, betoni) tuntemusta ja työstötekniikoiden sekä koko käsityöprosessin hallintaa.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä teknisen käsityön tilat sekä muut ympäristöt ja tilat, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Vapaavalintaisten töiden tekeminen valinnaisessa edellyttää aktiivista asennetta ja omatoimista työskentelyä. Käsityön perustaitojen ja materiaalien hallintaa sekä suunnittelutaitoa syvennetään opettajan ohjauksessa. Kädentaitoja on mahdollista kehittää myös valmiiksi annettuja työohjeita noudattamalla kehittäen taitoja kohti itsenäisesti toteutettua käsityöprosessia.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arviointi tapahtuu jatkuvana näyttönä koko käsityöprosessin perusteella (ideointi-suunnittelu-toteutus). Arviointi koostuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Käsityöprosessista arvioidaan konkreettisen lopputuotteen lisäksi oppilaan kykyä seurata annettuja työohjeita, asennetta ja tahtaa omaan käsityötaitojensa aktiiviseen kehittämiseen, kykyä hahmottaa erilaisia tuotevalmistuksen vaiheita, työvälineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä sekä työympäristöstä huolehtimista. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Valinnaisaineen sisällöt: Valinnaisessa syvennetään 7.luokan teknisissä töissä opittuja taitoja, opetellaan uusia tekniikoita ja otetaan tuotesuunnittelussa askelia kohti itsenäisempää suunnittelua. Oma työskentelyä suunnitellaan ja viedään eteenpäin itseohjautuvasti oman suunnitelman puitteissa.

Ommellaan, 8KSv43

Valinnaisen tehtävä: Kurssilla perehdytään vaateen valmistuksen ja ompelun maailmaan, suunnitellaan ja valmistetaan vaatteita ja asusteita.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla kehität luovaa ideointia sekä perehdyt vaatteen suunnitteluun ja kaavoitukseen. Opit hyödyntämään ompelukonetta ja saumuria monipuolisesti sekä tutustut erilaisiin vaatetus-kankaisiin ja kankaanpinnan kuvioinnin ja muokkauksen tekniikoihin. Kurssilla suunnittele ja valmistat vaatteita sekä ommeltuja asusteita ja sisustustuotteita. Lisäksi kurssilla perehdytään pukeutumisen historiaan ja tarkastellaan vaatteita osana alakulttuureja ja identiteetin ilmaisua.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Solmussa – luodaan langasta 1, 8KSv53

Valinnaisen tehtävä: Kurssilla syvennytään lankatekniikoiden monipuoliseen maailmaan ja erilaisista langoista tai lankamaisista materiaaleista syntyviin pintoihin ja rakenteisiin.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla kehität taitojasi erilaisissa lankatekniikoissa kuten virkkauksessa, neulonnassa, makrameessa, kirjonnassa tai vaikka ryijyn ompelussa. Kurssilla pääset tutustumaan erilaisiin käsityön ilmaisutapoihin – miltä tuntuu piirtää ompelukoneella, mitä tuftaus on, miten punotaan langasta kori ja voiko ristipistoilla ottaa kantaa? Lisäksi kurssilla perehdytään käsityökulttuuriin hyvinvoinnin ja vaikuttamisen näkökulmista.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Ideasta tuotteeksi - matka muotoilun maailmaan, 8KSv63

Valinnaisen tehtävä: Mistä ideat syntyvät ja miten niistä muotoutuu valmiita tuotteita? Valinnaiskurssilla sukkelletaan muotoiluajattelun maailmaan ja tutkitaan käsitöitä tehden, miten esteettiset, ekologiset, ergonomiset, ekonomiset ja eettiset näkökulmat ohjaavat suunnittelua ja kokonaisen käsityöprosessin eri vaiheita.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan sisustustuote, asuste tai tuotesarja, jossa yhdistyvät muotoilu, käsityö ja monimateriaalisuus. Kurssilla opit hahmottamaan koko muotoiluprosessin ideasta valmiiseen tuotteeseen, tekemään suunnitelmia, kokeiluja sekä dokumentoimaan työskentelyäsi portfolioon. Kurssi tarjoaa mahdollisuuden luovaan ja tutkivaan työskentelyyn – saat kokeilla, mitä tarkoittaa ajatella kuin muotoilija.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Musapaja, 8MUv23

Valinnaisaineen tehtävä: Valinnaisen musiikin kurssilla musisoidaan, soitetaan ja lauletaan. Tehdään musiikkia tietokoneella ja tableteilla. Perekäytetään erilaisiin musiikkityyleihin (mm. r'n'b, hip-hop, elektroninen musiikki, pop & rock). Tunneilla kehitetään seitsemännellä luokalla opittuja taitoja.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tuntien työskentelytapa on selkeästi tekeminen: Soitetaan ja lauletaan, luodaan musiikkia, tehdään biittejä ja looppeja, opitaan teoriaa ja historiaa käytännön työskentelyn myötä.

Tuki ja Ohjaus: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisu- ja rohkeutta musiikin luovaan tuottamiseen ryhmässä. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Beats & Loops – Elektronista musiikkia, 8MUv43

Valinnaisaineen tehtävä: Tavoitteena on tutustuttaa oppilaat konemusiikkiin ja sen tuottamiseen erilaisen sovellusten avulla. Perehdytään biittien ja looppien maailmaan. Opitaan käyttämään erilaisia rumpukoneita, looppereita ja sampleita. Oppilaat otetaan mukaan sisällön suunnitteluun. Kurssi ei vaadi aikaisempaa osaamista.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, jossa hyödynnämme digitaalisia oppimisympäristöjä. Työskentelemme itsenäisesti, pareittain sekä ryhmässä. Työskentelyssä pyritään tarjoamaan oppilaille mahdollisuus myönteisiin musiikkikokemuksiin sekä luovaan työskentelyyn tarvitsematta hallita perinteisten instrumenttien taitoja.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja sekä työskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla pyritään vahvistamaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa tutustumme monipuolisesti erilaisiin tietokoneohjelmiin ja erityisesti iPadin musiikkisovelluksiin. Sävellämme musiikkia, teemme äänimaailmoja ja –tehosteita sekä jammailemme ja improvisoimme tableteilla tai niiden avustuksella. Samoilla laitteilla kokeilemme erilaisten instrumenttien soittoa, nuottien kirjoitusta ja niin halutessa tutkiskelemme digitaalisen musiikin teoriaa, musiikin aikakausia ja ilmiöitä.

Käytössä on sovelluksia, kuten Garage Band, MadPad, Launchpad, MusicMakerJam, iRealpro ja paljon muita. Oppilaiden mielenkiinnon kohteet huomioidaan valinnaisen suunnittelussa!

Syvennetty lajintuntemus, 8Blv13

Valinnaisaineen tehtävä: Syvennetään monipuolisin työtapoin lajintuntemuksen osaamista.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk. Tarjotaan ensisijaisesti LUMA-luokan oppilaille. Muiden luokkien oppilailla on mahdollisuus valita näitä valinnaisaineita, mikäli ryhmissä on tilaa.

Oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin liittyvät erityispiirteet: Tuntien alussa tehdään tutkimussuunnitelma: mitä tutkitaan ja miten. Koulun lähiympäristössä liikutaan paljon: kerätään näytteitä, valokuvataan, tutustutaan jälkiin ja jätöksiin maastossa. Luokassa tutkitaan kerättyjä näytteitä, arvioidaan suunnitelman toteutumista ja etsitään netistä tietoa lajeista.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaat tekevät valitsemastaan aiheesta mukaan päiväkirjan/tutkimustyön; valitsevat havainnointi- ja aineiston keräysmenetelmät ja tuottavat lopuksi tutkimuksestaan tulokset valitsemallaan esitystavalla.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat työskentely maastossa ja luokassa sekä tunneista tehty päiväkirja/tutkimustyö ja itsearviointi. Jatkuva näyttö ja oppilaan oppimisprosessin kehittyminen ovat olennaisia arvioinnissa huomioitavia asioita. Valinnainen arvioidaan sanallisesti. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella voi korottaa biologian arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on tutustua lajien tunnistamiseen eri menetelmin.

Maapallon tuntemattomat alueet, 8GEv13

Valinnaisen tehtävä: Tutustutaan ja syvennytään niihin alueisiin maapallolla, joista itsellä, tieteellä tai ihmiskunnalla on vähiten tietoa. Valitaan kohteita, joista tehdään esitys.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk.

Oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin liittyvät erityispiirteet: Käytännöllistä opiskelua, tietokoneita hyödynnetään tiedonhakuun ja esitysten tekoon.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Opettaja seuraa työn edistymistä ja tukee tarvittaessa.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat työskentely luokassa sekä tehty esitys. Jatkuva näyttö ja oppilaan oppimisprosessin kehittyminen ovat olennaisia arvioinnissa huomioitavia asioita. Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa maantiedon arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tutustutaan maapallon alueisiin syvemmin. Opetellaan maantieteellistä työskentelyä, ajattelua ja tiedonhakua sekä esityksen tekoa.

Tähtitiede, 8FYv13

Valinnaisaineen tavoite: Tutustutaan ja syvennytään universumiin.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk.

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tietokoneita hyödynnetään tiedonhakuun ja esitysten tekoon. Laaditaan omatoimisesti Google Sheet – tai Power Point -esitys. Pyritään tekemään opintokäynnit Ursan tähtitorniin ja Tähtitieteen museoon sekä Aalto-yliopiston JuniorLabiin.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Ryhmällä ei ole maksimikokoa, ottaen kuitenkin huomioon edellisen kohdan vaatimukset. Oppilaat saavat tarpeidensa mukaan apua ja opettaja seuraa työn edistymistä.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat työskentely luokassa ja tehty esitys. Jatkuva näyttö ja oppimisprosessin kehittyminen otetaan huomioon arvioinnissa. Valinnaisen arvosana voi korottaa fysiikan arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Syvennetään aiemmin opittua mm. havaintojen, netin sivustojen ja keskustelujen avulla. Opetellaan tiedonhakua, nettietiketä ja esityksen tekoa.

Kokeellista kemiaa, 8KEv13

Valinnaisaineen tehtävä/tarkoitus ja tavoitteet: Tavoitteena on 7. ja 8. luokan kemian oppimäärän syventäminen erilaisten tutkimusten avulla. Opitaan käyttämään erilaisia kemian työvälineitä ja työtapoja sekä havainnoimaan eri vaiheiden ja tulosten yhteyttä toisiinsa. Harjoitellaan muistiinpanojen ja työselostusten tekemistä.

Laajuus: 1 vvt, 8.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu kemian luokassa ja on suurimmaksi osaksi kokeellista työskentelyä parin kanssa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentely tapahtuu suurimmaksi osaksi kemian luokassa kokeellisia töitä tehden.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja raportoida annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Voi korottaa kemian arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Syvennetään aiemmin opittua. Oppiminen tapahtuu pääasiassa omien tutkimusten ja havaintojen pohjalta. Oppilaat havainnoivat itse töitään ja tekevät niistä työselostuksia. Keskeisiä työtapoja ovat pienryhmä- ja itsenäinen työskentely. Pyritään tekemään vierailu johonkin kemian alan vierailukohteeseen.

Soveltava matematiikka, 8MAv13

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Valinnaisen tarkoituksena on laajentaa matematiikan osaamista tustumalla uusiin matematiikan osa-alueisiin.

Laajuus: 1 vvt, 8. lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnainen sopii 8. luokkalaisille. Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja tehdä annetut tehtävät. Lisäksi harjoitellaan itsearviointia. Valinnaisen arvosanalla voi korottaa matematiikan arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tutustutaan mm. matematiikan historiaan, salausmenetelmiin ja pelien matematiikkaan.

Matikan, kemian ja fysiikan tukikurssi 8MAv33

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Valinnaisen tarkoituksena on vahvistaa matematiikan, kemian ja fysiikan osaamista

Laajuus: 1 vvt, 8. lk.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa kerrataan niitä matematiikan, kemian ja/tai fysiikan osa-alueita, joissa oppilaalla on haasteita. Valinnainen on ensisijaisesti tarkoitettu niille oppilaille, joilla on halu vahvistaa osaamistaan matematiikassa, fysiikassa ja kemiassa.

Tukarit, xTUK03

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisaineen tehtävänä on edistää oppilaiden osallisuutta koulussa. Tukioppilaiden järjestämien tapahtumien kautta pyritään osallistamaan koko kouluyhteisöä. Oppilaiden kanssa ideoidaan ja mietitään erilaisia vaikuttamisen välineitä, joilla pyritään tukemaan positiivisesti koko koulun arkea kuten kouluviihtyvyyttä, kummiluokkia, ryhmätyöstä sekä koulun ilmapiiriä ja yleistä henkeä. Tukareiden tehtävänä on myös pyrkiä ennalta ehkäisemään koulukiusaamista ja puuttua siihen. Tukarivalinnaisen valinneilta oppilailta edellytetään sitoutumista ja aktiivista osallistumista koulun tukaritoimintaan. Tukioppilaskurssilla ylläpidetään ja toimitetaan koulun verkkolehteä.

Laajuus: 1 vvt 8.lk

Tavoite: Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää koulun yhteisöllisyyttä. Toiminnan avulla pyritään vaikuttamaan koulun yhteisiin asioihin yhteistyössä koulun aikuisten kanssa. Tukioppilaat pyrkivät käyttäytymisellään huomioimaan toiset ja lisäämään koulussa viihtyvyyttä. Näin he omalla osallisuudellaan pyrkivät luomaan kouluun myös turvallisemman oppimisympäristön. Tukioppilaat pyrkivät toiminnallaan ehkäisemään ongelmia kuten kiusaamista ja yksinäisyyttä.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Kahdeksasluokkalaisten tukioppilaskurssi on kaikille avoin. Kurssiin sisältyy MLL:n tukioppilaiden peruskoulutus. Toivomuksena on, että kaikki koulun kummitukareiksi haluavat oppilaat suorittaisivat tämän kurssin. Kummitukariksi haetaan kahdeksannen luokan kevätlukukaudella ja tukioppilaskurssin suorittaneet ovat etusijalla.

Lyhyet valinnaisaineet, 9. luokka

Mat på svenska, x9KOv25

Valinnaisen tehtävä: Opetusjakson aikana oppilas oppii pohjoismaista ruoka- ja tapakulttuuria kahdella kotimaisella kielellä. Oppilaan ruotsin sanavarasto karttuu ja suullinen kielitaito kehittyy käytännön ruoanvalmistus- ja ruokailutilanteissa.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Kotitaloudessa oppimisympäristönä toimii koulun kotitalousluokka sekä koulun muut tilat ja mahdollisuuksien mukaan koulun lähiympäristö. Oppimisympäristö tukee yksilön arjen hallinnan oppimista ja vuorovaikutusta toisten oppilaiden kanssa. Oppitunneilla puhutaan suomea ja ruotsia, harjoitellaan kieltä ruotsinkielisillä ruokaohjeilla. Opetuksessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä ja sosiaalista mediaa.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kotitalouden oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä on toiminnallisuus ja oppilaan oman toiminnan ohjauksen (itseohjautuvuuden) asteittainen lisääntyminen. Kotitalouden sisältöalueet tarjoavat mahdollisuuksia harjoitella ja lopulta syventää taitoja yhteistyön ja vuorovaikutuksen sekä käytännön tekemisen avulla ja siten, että opittavasta aiheesta etsitään ja käsitellään tietoa. Kotitaloudessa toimitaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Oman ajattelun ja arjen hallinnan kehittäminen vahvistaa taitoja tehdä valintoja ja hankkia oman elämän hallintaan liittyviä valmiuksia. Kotitalouden valinnaisryhmissä maksimiryhmäkokoo on luokkatilat huomioon ottaen 19 oppilasta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnissa huomioidaan erityisesti rohkeus käyttää ruotsia käytännön tilanteissa sekä tarpeellisten kulttuurisidonnaisten fraasien oppiminen esimerkiksi ruokailutilanteissa. Ruotsin kielen aktiivinen ja kiitettävä käyttö voidaan huomioida ruotsin päättöarvioinnissa korottavasti.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on saada oppilaat innostumaan ruotsin kielestä arkipäivän tilanteiden ja kielenkäytön avulla. Kotitaloustunnilla opitaan taitoja eri osa-alueilta: yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, käytännön työtaidot sekä tiedonhankinta ja – käsittelytaidot. Tunneilla harjoittelemme vastuun ottaminen omista tehtävistä ryhmän jäsenenä, opittujen tietojen ja taitojen soveltamista sekä ruotsinkielisten ohjeiden ymmärtämistä ja ohjeiden noudattamista. Tutustumme pohjoismaiseen ruoka- ja tapakulttuuriin valmistamalla ruokia ja leivonnaisia pohjoismaisista raaka-aineista. Oppilas tutustuu perinteisiin pohjoismaisiin raaka-aineisiin ja ruokiin sekä ruoanvalmistusmenetelmiin. Käytämme aktiivisesti sähköisiä oppimisympäristöjä ja jaamme tekemistämme sosiaalisessa mediassa (instagram).

Taitava leipoja, 9KOv35

Valinnaisen tehtävä: Opintojen aikana oppilas harjoittelee valmistamaan sekä suolaisia että makeita leivonnaisia erilaisista taikinatyypeistä monipuolisia leivontatekniikoita käyttäen. Tutustumme kansainväliseen leivontaperinteeseen.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Leivonnan opiskelussa harjoitellaan työprosessin suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Ohjauksessa, eriyttämisessä ja tuen järjestämisessä keskeistä on oppilaan motivaation, toiminnan ohjauksen sekä itseohjautuvuuden asteittainen lisääntyminen. Eriyttämisen pohjana on osaamisen lähtötilanne ja tavoitteet taidoissa kehittymiseen.

Arviointi: Opinnot arvioidaan **sanallisesti hyväksytty tai hylätty**. Oppimisen arviointi keskittyy työprosessin, työskentelytaitojen, yhteistyötaitojen sekä tiedonhallinnan arviointiin. Oppilas saa palautetta taidoistaan toimia erilaisissa työtehtävissä leivonnan tehtäviä suunnitellessaan ja toteuttaessaan. Oppilaat harjoittelevat itsearviointia ja vertaisarviointia. Opintojen kiitettävä suorittaminen voi korottaa kaikille yhteisen kotitalouden arvosanaa päättövaiheessa.

Tavoitteet ja sisällöt: Oppitunneilla tutustutaan erilaisiin leivonnassa käytettäviin raaka-aineisiin ja työtapoihin sekä harjoitellaan ohjeiden muuntamista. Leivonnan oppitunneilla valmistetaan eri maille tyyppilisiä leivonnaisia. Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat töitä pienryhmissä.

Savutyöt 1vvt, 9KUv45

Valinnaisaineen tehtävä: Valinnaisessa työskennellään saven kanssa tehden keramiikan töitä ja kuvanveistoa.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppiaineessa työskennellään pääasiassa itsenäisesti savitöiden parissa, opettajan ohjauksessa. Oppiaineessa myös tutustutaan taustalla oleviin ilmiöihin ja tekniikoihin.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen.

Arviointi: Arviointi on jatkuvaa palautteenantoa työskentelystä tunneilla ja sen tehtävänä on kannustaa oppilasta kehittymään. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen sekä vastuunotto työskentelystä. Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisen tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Tavoitteena on, että oppilas löytää saven kanssa työskentelyn ja osaa ilmaista itseään teostensa kautta. Oppilasta tuetaan ja ohjataan saven kanssa työskentelyssä.

Kuvataiteen digitaalinen työpaja, 9KUv15

Valinnaisen tehtävä: Tutustuttaa oppilaat erilaisten digitaalisen kuvan tuottamisen muotoihin ja välineisiin.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään pääasiassa itsenäisesti tietokoneilla sekä hyödynnetään digitaalisia välineitä.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Työskentelyssä huomioidaan oppilaiden aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Tutustumme uusiin ohjelmiin yhteisesti, mutta tämän jälkeen oppilaat toteuttavat tehtäviä omatoimisesti, osaamistasonsa mukaan, opettajan ohjatessa työskentelyä. Työskentely voi kehittää mm. oppilaiden pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja sekä luovuutta.

Arviointi: Arvioinnissa kiinnitetään huomiota koko työskentelyprosessiin sekä oppilaan aktiivisuuteen ja motivaatioon. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearviointista. Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on, että oppilaat tutustuvat digitaalisen kuvan tekemisen eri muotoihin ja osaavat hyödyntää niitä omassa työskentelyssään ja visuaalisissa tuotoksissaan. Valinnaisen aikana tutustumme mahdollisuuksin mukaan esim. Digitaaliseen piirtämiseen, digitaaliseen kuvankäsittelyyn, vektorigrafiikkaan, videoeditointiin, 3D-mallintamiseen ja taittotiedostojen tekemiseen. Valinnaisen tehtävänannoissa hyödynnetään oppilaiden omaa kuvamaailmaa, esimerkiksi valokuvien muokkauksessa hyödynnetään myös oppilaiden itse ottamia kuvia. Tärkeä on ennen kaikkea saada oppilaat innostumaan digitaalisista visuaalisen tuottamisen välineistä. Valinnaisen jälkeen oppilas tuntee perusasioita käytetyistä ohjelmista. Tästä voi olla apua mm. kesätöiden haussa.

Perinteinen kuvataide, 9KUv35

Valinnaisaineen tehtävä: Ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurillisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Valinnaisessa tehdään taidetta perinteisin kuvataiteen keinoin.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa työskennellään moninaisin kuvataiteen tekemisen keinoin. Tekemisen pääpaino on itsenäisessä työskentelyprosessissa.

Tuki ja ohjaus: Työskentelyssä huomioidaan aiempi osaaminen ja oppilaat lähestyvät tekemistä omasta taitotasostaan. Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja ja opetusvälineitä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen.

Arviointi: Oppimisen arviointi kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Arvioinnilla tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehitty-

mistä. Arviointi perustuu koko työskentelyprosessiin; Työskentelyprosessia arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky saattaa työ luonnoksien kautta valmiiksi tuotteeksi. Työskentelyä arvioitaessa huomioidaan oppilaan kyky seurata annettuja työohjeita, välineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien käyttöä ja hyödyntämistä sekä työympäristöstä huolehtimista. Oppilaita ohjataan arvioinnilla omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Arviointi rakentuu opettajan arvioinnista ja itsearviointista. Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty, ja se voi korottaa kuvataiteen päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on visuaalisen havaitsemisen ja ajattelun kehittäminen, kuvallisen tuottamisen taitojen kehittäminen, visuaalisen kulttuurin tulkinnan kehittäminen sekä esteettisen, eettisen ja ekologisen arvottamisen kehittäminen. Keskeisiä sisältöalueita ovat omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailma. Työtapoina ovat perinteiset kuvataiteen tekemisen tavat, esim. Piirustus ja maalaus.

Käsitöitä kovista materiaaleista 2, 9KSv15

Valinnaisen tehtävä: Syvennetään opittuja tekniikoita erilaisten kovien materiaalien työstämisestä ja tuotesuunnittelusta. Opitaan kodin kunnostustyötaitoja.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä teknisen käsityön tilat sekä muut ympäristöt ja tilat, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Vapaavalintaisten töiden tekeminen valinnaisessa edellyttää aktiivista asennetta ja omatoimista työskentelyä. Käsityön perustaitojen ja materiaalien hallintaa sekä suunnittelutaitoa syvennetään opettajan ohjauksessa. Kädentaitoja on mahdollista kehittää myös valmiiksi annettuja työohjeita noudattamalla kehittäen taitoja kohti itsenäisesti toteutettua käsityöprosessia.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arviointi tapahtuu jatkuvana näyttönä koko käsityöprosessin perusteella (ideointi-suunnittelu-toteutus). Arviointi koostuu opettajan arvioinnista, itsearviointista ja vertaisarviointista. Käsityöprosessista arvioidaan konkreettisen lopputuotteen lisäksi oppilaan kykyä seurata annettuja työohjeita, asennetta ja tahtoa omien käsityötaitojensa aktiiviseen kehittämiseen, kykyä hahmottaa erilaisia tuotevalmistuksen vaiheita, työvälineiden hallintaa ja niistä huolehtimista, materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä sekä työympäristöstä huolehtimista. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Vapaavalintaisia monimateriaalisia töitä kovista materiaaleista (1–4 kpl) oman kiinnostuksen ja työn laajuuden mukaan. Perehdytään kodin kunnostuksessa tarvittaviin tekniikoihin, materiaaleihin, työkaluihin ja laitteisiin.

Tekstiili ja taide, 9KSv35

Valinnaisen tehtävä: Valinnaiskurssi yhdistää käsityön ja kuvataiteen ilmaisukeinoja. Kurssilla tutustutaan tekstiilitaiteen ilmiöihin, taiteilijoihin ja kokeellisiin materiaaleihin sekä toteutetaan taidelähtöisiä käsityöprojekteja, joissa yhdistyvät luova ilmaisu ja erilaiset käsityötekniikat.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla syvennät värien, muodon ja materiaalin tuntemustasi ja kehität esteettistä ja taiteellista ilmaisuja. Ideointi, suunnittelu, toteutus ja portfoliotyöskentely jäsentävät kokonaisen

käsityöprosessin vaiheita oman teoksen toteutuksessa, joka voi olla esimerkiksi taidetekstiili, sisustus-elementti tai yhteisötaideteos. Kurssi sopii kaikille, jotka pitävät käsillä tekemisestä, kuvallisesta ilmaisusta ja haluavat kokeilla taiteen ja tekstiilin rajapintoja luovasti ja rohkeasti.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Ideasta asuksi, 9KSv55

Valinnaisen tehtävä: Vaatesuunnittelun ja ompelun syventävä kurssi, jossa pääset kehittämään luovuutta, ompelutaitoja ja vastuullista materiaalien käyttöä. Kurssi harjaannuttaa pitkäjänteiseen työskentelyyn, suunnitelmallisuuteen ja oman työn arviointiin.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla syvennät luovaa ideointia ja kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Suunnittelet ja valmistat vaatteita sekä ommeltuja asusteita. Tavoitteena on vahvistaa oppilaan ymmärrystä kestävästä materiaaliratkaisuista ja hyödyntää suunnittelussa ja toteutuksessa mm. zero waste ja upcycle- menetelmiä.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Koukussa – luodaan langasta 2, 9KSv65

Valinnaisen tehtävä: Lankatekniikoiden syventävä kurssi, jossa perehdytään lankojen monipuoliseen maailmaan, erilaisista lankamaisista materiaaleista syntyviin pintoihin ja rakenteisiin sekä vastuulliseen materiaalien käyttöön.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Tavoitteet ja sisällöt: Kurssilla syvennät taitojasi ja osaamista erilaisissa lankatekniikoissa kuten neulonnassa, virkkauksessa tai vaikka ryijyn ompelussa. Opit suunnittelemaan ja toteuttamaan omia malleja ja tekemään tarkoituksenmukaisia materiaalivalintoja. Kehität taitojasi itsenäisessä ja huolellisessa työskentelyssä, ja opit arvioimaan tuotteen toimivuutta ja omaa työprosessia.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Oppimisympäristöinä käsityön opiskelussa ovat tekstiilityön tilat sekä mahdollisuuksien mukaan muut tilat ja ympäristöt, joissa oppilas voi kehittää osaamistaan. Opiskelu on suurelta osin itsenäistä työskentelyä, mutta opinnoissa voi olla myös pari- tai ryhmätyönä toteutettuja pienimuotoisia töitä tai harjoituksia.

Tukeen tai ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käsityön opiskelu on usein työskentelyä oman projektin parissa ja edellyttää hyvää motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Käsityön opiskelu vahvistaa mm. pitkäjänteisyyttä, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisutaitoja ja luovuutta sekä tukee oppilaan arjen taitojen vahvistumista.

Arviointi: Valinnaisen käsityön arviointi perustuu kokonaisen käsityöprosessin hallintaan ja sen dokumentointiin. Opinnot arvioidaan sanallisesti suoritettu/hylätty. Oppilas saa opiskelun aikana kannustavaa ohjausta ja yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista ja sanallista palautetta. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa käsityön päättöarvosanaa.

Musapaja 2, 9MUv25

Valinnaisaineen tehtävä: Valinnaisen musiikin kurssilla musisoidaan, soitetaan ja lauletaan. Tehdään musiikkia tietokoneella ja tableteilla. Perehdytään erilaisiin musiikkityyleihin (mm. r'n'b, hip-hop, elektroninen musiikki, pop & rock). Tunneilla kehitetään seitsemännellä luokalla opittuja taitoja.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tuntien työskentelytapa on selkeästi tekeminen: Soitetaan ja lauletaan, luodaan musiikkia, tehdään biittejä ja looppeja, opitaan teoriaa ja historiaa käytännön työskentelyn myötä.

Tuki ja ohjaus: Musiikin opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä ja soittimistoa sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla luodaan musiikin oppimista edistäviä yhteismusisoinnin tilanteita sekä vahvistetaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan

kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisua, rohkeutta musiikin luovaan tuottamiseen ryhmässä. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Beats & Loops 2 – Elektronista musiikkia, 9MUv15

Valinnaisaineen tehtävä: Tavoitteena on tutustuttaa oppilaat konemusiikkiin ja sen tuottamiseen erilaisen sovellusten avulla. Perekäytään biittien ja looppien maailmaan. Opitaan käyttämään erilaisia rumpukoneita, looppereita ja sampleita Oppilaat otetaan mukaan sisällön suunnitteluun. Kurssi ei vaadi aikaisempaa osaamista.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työskentelytapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena on luoda monipuolinen ja joustava musiikin opiskelukokonaisuus, jossa hyödynnämme digitaalisia oppimisympäristöjä. Työskentelemme itsenäisesti, pareittain sekä ryhmässä. Työskentelyssä pyritään tarjoamaan oppilaille mahdollisuus myönteisiin musiikkikokemuksiin sekä luovaan työskentelyyn tarvitsematta hallita perinteisten instrumenttien taitoja.

Tuki ja ohjaus: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, sekä työskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla pyritään vahvistamaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti. Musiikin arvioinnissa painottuu oppimisprosessin tarkastelu. Opettajan antaman jatkuvan palautteen lisäksi tavoitteena on, että oppilas oppii myös itse arvioimaan kehittymistään tuntien aikana. Arvioinnin kohteena ovat musiikilliset taidot ja tiedot sekä luova tuottaminen, hyvinvoinnin ja turvallisuuden ymmärtäminen musiikissa, ryhmän jäsenenä toiminen sekä tavoitteellinen työskentely. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa musiikin päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on syventää musiikillista ilmaisua, rohkeutta musiikin luovaan tuottamiseen ryhmässä. Ohjelmisto suunnitellaan yhdessä ryhmäläisten kesken kaikkien taidolliset lähtökohdat ja mielenkiinnon kohteet huomioiden.

Luonnonkatastrofit, 9GEv13

Valinnaisen tehtävä: Tutustutaan ja syvennyttään luonnonmaantieteellisiin ilmiöihin ja luonnonkatastrofeihin. Oppilaat tutustuvat valitsemiinsa ilmiöihin ja tekevät niistä esityksen.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja opetusmenetelmiin liittyvät erityispiirteet: Käytännöllistä opiskelua, tietokoneita hyödynnetään tiedonhakuun ja esitysten tekoon.

Tuki ja ohjaus: Opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Opettaja seuraa työn edistymistä ja tukee tarvittaessa.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat työskentely luokassa sekä tehty esitys. Jatkuva näyttö ja oppilaan oppimisprosessin kehittyminen ovat olennaisia arvioinnissa huomioitavia asioita. Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti. Valinnaisessa osoitetulla osaamisella on mahdollista korottaa maantiedon arvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: Tutustutaan luonnonvoimiin, sään ääri-ilmiöihin ja planeettamme oikkuihin, sekä niiden vaikutuksiin maapallolla.

Kokeellinen fysiikka, 9FYv15

Valinnaisen tehtävä: Laajentaa ja syventää fysiikan sisältöjä sekä mahdollistaa fysiikan ilmiöiden havainnollistamista käytännössä kokeellisesti. Oppilaat otetaan mukaan sisällön suunnitteluun.

Laajuus: 1 vvt 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Tavoitteena luoda monipuolinen ja laaja fysiikan oppimiskokonaisuus, joissa erilaiset fysiikan työtavat ja vuorovaikutustilanteet ovat mahdollisia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Fysiikan opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Arviointi: Taidollisen ja tiedollisen oppimisen lisäksi arvioinnissa painottuvat oppilaan asenne ja tahto omien taitojensa aktiiviseen kehittämiseen, vastuunotto itsenäisestä ja koko ryhmän työskentelystä. Oppilaat arvioivat myös itse omaa sekä ryhmän työskentelyä. Valinnainen arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty ja se voi korottaa fysiikan päättöarvosanaa.

Tavoitteet ja sisällöt: 9. vuosiluokan tavoitteet määräytyvät ryhmän taitojen ja kiinnostuksen mukaisesti. Sisältö rakentuu paitsi erilaisista työtavoista, myös ryhmän kanssa yhteistyössä valittavien aiheiden mukaisesti.

Syventävä matematiikka, 9MAv15

Valinnaisen tehtävä: Syvennetään ja laajennetaan peruskoulun matematiikan oppimäärää.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnainen soveltuu 9. luokkalaisille. Valinnaisessa työskennellään sekä yksittäin että pienryhmissä. Työtapoja, opetusvälineitä sekä ryhmätyöskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Työtavoilla vahvistetaan oppilaiden työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet, aikaisempi oppiminen ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaita osallistetaan vahvasti aineen opiskelun toteutukseen. Tehtäviä on tarjolla niin paljon, että oppilas voi valita niistä itselleen sopivimmat tehtävät.

Arviointi: Arviointiin vaikuttavat tuntiaktiivisuus, valinnaisessa tehdyt työt ja tehtävät - jatkuva näyttö. Valinnaisen arvosana voi korottaa matematiikan päättöarvosanaa. Valinnainen arvioidaan sanallisesti.

Tavoitteet ja sisällöt: Tavoitteena on antaa paremmat lähtökohdat lukion matematiikan opinnoille kertaamalla vanhaa ja laajentamalla jo aiemmin opittua. Valinnaisessa käsitellään mm. polynomien muisti-kaavoja, toisen asteen yhtälön ratkaisemista ja murtolausekkeiden sieventämistä.

Matikan, kemian ja fysiikan tukikurssi 9MAv35

Valinnaisen tehtävä ja tavoitteet: Valinnaisen tarkoituksena on vahvistaa matematiikan, kemian ja fysiikan osaamista

Laajuus: 1 vvt, 9. lk.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Arvioinnin perustana on oppilaan tuntiaktiivisuus.

Tavoitteet ja sisällöt: Valinnaisessa kerrataan niitä matematiikan, kemian ja/tai fysiikan osa-alueita, joissa oppilaalla on haasteita. Valinnainen on ensisijaisesti tarkoitettu niille oppilaille, joilla on halu vahvistaa osaamistaan matematiikassa, fysiikassa ja kemiassa.

Maailmankansalaisen kypsyyskoe, xMKK01

Valinnaisen tehtävä ja sisältö: Oppilaat tutustuvat valitsemaansa kansainvälisyyteen liittyvään teemaan yksin, pareittain tai ryhmässä. Kurssin aikana syvennetään tietämystä ja ymmärrystä valitusta aiheesta tutkimalla sitä eri näkökulmista. Opitaan havaitsemaan yhteyksiä asioiden välillä sekä tunnustetaan yksilön vastuu ja omat mahdollisuudet vaikuttaa.

Laajuus: 1 vvt, 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Kypsyyskokeen suorittaminen aktivoi monipuolisen tiedonhankinnan ohella oman oppimisen arviointiin, oppimisprosessin seurantaan ja saadun tiedon jakamiseen. Valinnaisaineessa käytetään YK-liiton materiaalia.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet.

Arviointi: Arviointi toteutetaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoriutuminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja osallistumista sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti. Tunneille valmistautuneena tuleminen voi joskus edellyttää myös kotona tehtäviä töitä.

Mitä? Missä? Milloin? Juhlat ja tapahtumat xMMM05

Valinnaisen tehtävä: Valinnaisaineen tehtävänä on edistää oppilaiden osallisuutta koulussa. Oppilaiden kanssa ideoidaan ja mietitään erilaisia vaikuttamisen välineitä, joilla pyritään tukemaan positiivisesti koko koulun arkea kuten kouluviihtyvyyttä ja koulun ilmapiiriä.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Tavoite: Valinnaisaineen tavoitteena on edistää koulun yhteisöllisyyttä. Toiminnan avulla pyritään vaikuttamaan koulun yhteisiin asioihin yhteistyössä koulun aikuisten kanssa. Oppilaat pyrkivät lisäämään koulussa viihtyvyyttä suunnittelemalla ja toteuttamalla mm. erilaisia tapahtumia, teemaviikkoja ja juhlia.

Arviointi: Arvioinnin perustana on oppilaan tuntityöskentely sekä oppilaan taito suunnitella, toteuttaa ja raportoida annetut tehtävät. Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti hyväksytty/hylätty.

Tuki ja ohjaus: Valinnaisen opetuksessa ja työskentelyn suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Työtapoja sekä työskentelyä koskevat ratkaisut tehdään oppilaita kuullen. Ratkaisuilla pyritään vahvistamaan oppilaiden itsetuntoa, työskentelytaitoja ja oma-aloitteisuutta.

Tavoitteet ja sisällöt: Suunnitellaan ja valmistellaan koko koululle suunnattuja tapahtumia, teemaviikkoja ja juhlia.

Retkeilykurssi kevätlukukaudella, 9Llv35

Valinnaisen tehtävä: Opintojen tavoitteena on, että oppilas opiskelee eräretkeilyn perustietoja ja -taitoja luonnossa selviytyäkseen. Sisällöt tukevat fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn kehittymistä. Oppilaat otetaan mukaan sisältöjen suunnitteluun.

Laajuus: 1 vvt 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Kurssi koostuu n. 18 oppitunnista koulussa tai sen lähimaastossa sekä yön yli kestävästä (n. 20 h) retkestä Nuuksiossa. Liikkuminen luontoympäristöissä palvelee liikunnan tehtävänä ja tavoitteiden saavuttamista sekä kehittää oppilaan valmiuksia

liikkua luonnossa myös vapaa-ajalla. Oppilaalla on oltava henkilökohtaiset välineet yöpymiseen, makuualusta ja makuualusta. Retkellä tulee olla säänmukaiset ulkoiluvarusteet. Koulu tarjoaa tarvittaessa majoitteen ja keittimen.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Kurssille osallistuminen ei vaadi aikaisempaa retkeilyosaamista. Ohjauksen tavoitteena on varmistaa jokaiselle oppilaalle mahdollisuus kokea osallisuutta, oppimista ja pätevyyttä kurssin aikana.

Arviointi: Opinnot arvioidaan sanallisesti, hyväksytty / hylätty. Opintoja arvioidaan myös itse- ja vertaisarvioinnin avulla. Oppilas saa palautetta edistymisestään ja oppimisestaan. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan osallistuminen retken suunnitteluun ja toteutukseen aktiivisesti. Lisäksi arvioidaan ryhmässä toimimista toisia kunnioittaen ja vastuun kantamista omasta sekä koko ryhmän toiminnasta.

Tavoitteet ja sisällöt:

- Suunnistus ja kartan lukeminen
- Retkikeittimen käyttö ja nuotion tekeminen turvallisesti
- Retkiruuan valmistaminen
- Luonnossa yöpymiseen soveltuvan majoitteen pystyttäminen
- Jokaisen oikeudet ja luonnontuntemus
- Retkeilijän esiapu ja toimiminen eksymistilanteessa
- Retkivarusteiden huolto

Lyhyet valinnaiset aineet, 8. ja/tai 9. luokka

Pokkaruotsia: Satsa på svenska! 8RUv13 ja 9RUv15

Valinnaisen tehtävä: Ei pakkoruotsia vaan pokkaruotsia – puhu niin kuin puhut, pääasia että uskallat ja pokka pitää! Valinnainen soveltuu sinulle, jos haluat vahvistaa ruotsin osaamistasi innostavalla tavalla. Valinnaisessa kerrataan ruotsin kielen sanastoa ja rakenteita pelillisesti ja laajennetaan kielitaitoa eri aihepiirien ymmärtämistehtävien avulla. Kurssia suositellaan erityisesti niille, jotka aikovat hakea lukioon.

Laajuus: 1 vvt.

Tuki ja ohjaus: Valinnaisen alussa kartoitetaan opiskelijoiden osaamista ja tunnit räätälöidään heidän lähtötasonsa mukaisesti. Valinnaisen tavoitteena on vahvistaa ruotsin kielen osaamista.

Oppimisympäristöihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisessa järjestetään ainakin yksi vierailu ja hyödynnetään lähialueen kaksikielisyyttä. Valinnaisessa hyödynnetään viestintätekniikkaa ja työskennellään parin ja ryhmän kanssa.

Arviointi: Arvioidaan sanallisesti. Valinnainen voi vaikuttaa korottavasti arvosanaan/päättöarvosanaan, mikäli oppilas osoittaa erityistä aktiivisuutta ja taitotasonsa parannusta valinnaisen aikana.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Tavoitteena on, että oppilas vahvistaa hänellä jo olevaa ruotsin taitoa ja syventää sitä. Valinnaisen tavoitteena on myös lisätä motivaatiota ruotsin kielen opiskelua kohtaan ja opettaa oppilasta oivaltamaan itselle parhaiten sopivat oppimistavat ja työskentelytekniikat.

Matkailusaksaa - Ja Bitte!, 8SAv13 ja 9SAv15

Valinnaisen tehtävä: Matkailusaksaa

Laajuus: 1 vvt

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Haluaisitko tilata Sacherkakkua Wienissä, Brezeleitä Schwarzwaldissa tai lasketella Alpeilla? Miltä kuulostaisi shoppailu Alexanderplatzilla Berliinissä tai museot ja juhlatiimat Münchenissä? Olisiko mukavaa loikoilla rantalomalla Itämeren rannalla tai olla jokiristeilyllä Rhein varrella?

Tahtoisitko jutella ja keskustella joitakin asioita saksan kielellä ja oppia tuntemaan saksankielisten maiden kulttuuria? Haluaisitko tietää, mitä lempiyhtyeesi kuten esim. Rammsteinin laulujen sanoissa lauletaan?

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Käytämme erilaisia sähköisiä oppimisympäristöjä kuten esim. Kahoot, Quizlet ja Babadum.

Arviointi: Opit saksaa rennosti ja leppoisasti ilman paineita kokeista. Kurssi arvostellaan sanallisesti. Rohkeus käyttää saksan kieltä helpoissa arkipäivän tilanteissa.

Tavoitteet ja sisällöt: Oppia saksan alkeita, perusilmauksia ja sanontoja. Saada oppilaat innostumaan käyttämään saksan kieltä helpoissa arkisissa tilanteissa. Oppia käyttämään kohteliaita kielenilmauksia.

Opit saksan ääntämisen perusteet, esittäytymään, tervehtimään, kertomaan mielipiteesi, kertomaan kuulumisia ja arkipäivästäsi, tilaamaan kahvilassa/ ravintolassa, asioimaan kaupassa, ostamaan lipun, varaamaan hotellihuoneen ja lukusanoja. Tutustut saksankielisten maiden kaupunkeihin ja kulttuurimaiseen.

[Eurovision World - Euroviisujen maailma, xEWEM03 ja xEWEM05](#)

Valinnaisaineen tehtävä: Oppilaat oppivat tuntemaan Euroviisujen historiaa ja nykypäivää. Tutustutaan eri maiden esiintyjiin ja kappaleisiin sekä eri maiden kieliin ja kulttuureihin.

Tavoitteet ja sisällöt: Lisätä tietoisuutta Euroviisuista ja eri maista. Kehittää oppilaan kielitietoisuutta sekä lisätä yhteisöllisyyttä. Kurssilla oppilaat työskentelevät ryhmissä ja esittelevät valitsemansa maan Euroviisuja, kieltä ja kulttuuria. Lisäksi kurssilaiset suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä koulun Euroviisuviikon ohjelmaa toukokuussa.

Arviointi: Kurssi arvioidaan hyväksytty/hylätty. Valinnaisessa ei ole kirjallisia kokeita.

[Sirkustaide, 8Llv23 ja 9Llv25](#)

Valinnaisaineen tehtävä: Sirkustaiteen valinnaisaineen tehtävä on tutustuttaa oppilas sirkusharjoitteluun ja antaa hänelle positiivisia kokemuksia oman kehon käytöstä erilaisten sirkuslajien harjoittelussa. Oppilas saa käsityksen sirkuksesta esittävän taiteen lajina sekä pääsee kokeilemaan esiintymistä sirkuksen viitekehyksessä.

Laajuus: 1 vvt 8. ja 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Sirkustaiteen harjoittelu vaatii turvallisen oppimisympäristön, josta löytyvät opetukselle tarpeelliset välineet. Järvenperän koulun yhteydessä on Espoon sirkus- ja teatterikoulu Eskon sirkustila, jota voidaan käyttää sirkuksen valinnaisaineen harjoitus-tilana.

Työtapoina sirkustaiteen opetuksessa on ryhmäopetus, fyysinen sirkustekniikan harjoittelu, kehonhuollon harjoitteet, yksilöllinen oppilaan ohjaaminen temppujen oikean tekniikan suorittamiseen, pelit ja leikit, esiintymis- ja ilmaisuharjoitteet. Sirkustaiteen harjoittelussa korostuu fyysinen turvallisuus, pitkäjänteisyys ja kurinalaisuus.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Sirkustaiteen opiskelussa maksimi ryhmäkoko on 12 oppilasta turvallisuustekijöiden takia. Tehtäviä voidaan tarvittaessa yksilöllistää opetustilanteessa oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Arviointi: Sirkustaiteesta arviointi perustuu pääasiassa oppilaan asettamiin henkilökohtaisiin tavoitteisiin sekä valinnaisen yleisille tavoitteille. Valinnaisen arviointi on sanallinen. Sirkuksen valinnaisaineen arviointi voi korottaa liikunnan päättöarviointia.

Tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain: Sirkustaiteen valinnaisaineen tavoitteena on, että:

- Oppilas saa positiivisia kokemuksia oman kehon käyttämisestä sirkusharjoittelussa.
- Oppilas oppii sirkuksessa tarvittavia perustaitoja ja harjoittelee pitkäjänteisesti sirkustekniikoita.
- Oppilaan oma ilmaisutaito kehittyy ja hän saa rohkeutta esiintymiseen.
- Oppilas oppii ymmärtämään sirkustaiteen osana esittävän taiteen kenttää.

Valinnaisaineen sisällöt täsmentyvät aina opetusryhmän tarpeiden mukaisesti. Sirkustaiteen valinnaisaineessa korostuu ominainen fyysinen harjoittelu, joka on tasolta toiselle etenevää. Yksilöllinen eteneminen ja opetuksen toteuttaminen on olennaista.

Opinnoissa tutustutaan eri sirkuslajien perustekniikoihin oppilaiden omien toiveiden mukaisesti. Kurssin aikana oppilas valitsee jonkin sirkuslajin, johon hänen opiskeluaan painotetaan. Opinnoissa opiskellaan turvallisen harjoittelun periaatteita ja kehonhuoltoa. Sirkuksen valinnaisaineen opintojen aikana valmistetaan esitys, johon kaikki opetusryhmän oppilaat osallistuvat. Esiintymistaitoa harjoitellaan ilmaisuharjoitteilla, peleillä ja leikeillä.

"Ajattelen, siis olen", xFIL03 ja xFIL05

Valinnaisen tehtävä ja sisältö: Mitä on ajattelu? Mitä voin argumentoida perustellusti? Mitä on filosofia? Tutustumme filosofiaan ja sen perusteisiin sekä historiaan. Harjaannutamme taitojamme keskustella ja ottaa kantaa. Tutustumme helppoihin filosofisiin teksteihin ja filosofian merkkihenkilöihin. Kurssin aikana luemme myös Jostein Gaardnerin romaania Sofian maailma.

Laajuus: 1 vvt, 8. tai 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Filosofian valinnaisaineessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä. Tunneilla painottuu vahvasti keskustelevat ja toiminnalliset työtavat. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa työskentelytapoihin.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Valinnaisaineen sisällöt ja työtavat rakennetaan oppilaiden tarpeista käsin. Vertaisoppiminen ja vertaisarviointi tukevat oppilaan omia oppimisen taitoja.

Arviointi: Arviointi toteutetaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoriutuminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja osallistumista. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota argumentaatiotaitojen kehittymiseen sekä vuorovaikutus- ja sosiaalisten taitojen vahvistumiseen. Tuntitehtävien suorittaminen hyväksytysti. Tunneille valmistautuneena tuleminen voi edellyttää myös kotona tehtäviä töitä.

"Tutkitaan historiaa!" Historian valinnaisaine, 8Hlv03 ja 9Hlv05

Valinnaisen tehtävä ja sisältö: Tutustutaan erilaisiin historian lähteisiin ja harjoitellaan tekemään niistä tulkintoja. Tutustutaan myös erilaisiin aikakausiin ja pohditaan, millaista lähdeaineistoa niistä on saattanut säilyä. Valinnaisaine syventää 7. ja 8. luokalla historian tunneilla opiskeltuja asioita.

Laajuus: 1 vvt, 8. tai 9.lk

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät erityispiirteet: Valinnaisaineessa hyödynnetään sähköisiä oppimisympäristöjä. Harjoitellaan käyttämään ja etsimään lähteitä esimerkiksi Finna-sivustolta. Valinnaisaineessa luetaan jokin historiaan liittyvä kaunokirjallisuuden tai tietokirjallisuuden teos.

Tukeen ja ohjaukseen liittyvät erityispiirteet: Suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilaat voivat vaikuttaa käsiteltäviin aihealueisiin ja valitsevat itseään kiinnostavan teoksen, jonka lukevat kurssin aikana.

Arviointi: Arviointi toteutetaan sanallisesti hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoriutuminen edellyttää säännöllistä läsnäoloa ja osallistumista sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti. Tunneille valmistuneena tuleminen voi joskus edellyttää myös kotona tehtäviä töitä. Valinnaisessa osoitettu osaaminen voi korottaa historian arvosanaa.

ERILLINEN HAKU

TEPPO-valinnaisaine (8.lk ja jatkuu 9.lk), 8TEPPOv13 ja 9TEPPOv15

Oppiaineen esittely

Teppo-valinnaisaineessa tutustutaan monipuolisesti työelämään liittyviin teemoihin. Oppitunneilla tehdään työelämätaitoja kehittäviä harjoitteita yksin ja pienryhmissä. Oppimisessa hyödynnetään myös työelämän toimijoiden vierailuja erilaisiin ammatteihin ja urapolkuihin tutustumisessa. Lisäksi oppitunneilla suunnitellaan, arvioidaan ja jaetaan kokemuksia työssäoppimisjaksoista muiden oppilaiden kanssa.

Oppilaat valitaan valinnaisaineeseen erillisen hakemuksen ja haastattelun pohjalta. Haku valinnaisaineeseen tapahtuu 7. luokan keväällä. Teppo-valinnaisaineeseen valitulle oppilaalle tehdään joustavan perusopetuksen päätös ja hän sitoutuu mukaan toimintaan 8. ja 9. luokan ajaksi.

Oppiaineen tavoitteet

Tavoitteena on kehittää oppilaiden työelämätaitoja ja työelämätuntemusta. Työskentelyn tavoitteena on, että oppilas tunnistaa omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteitaan sekä saa valmiudet suunnitella omaa opiskelu- ja urapolkuaan. Teppo-valinnaisaineen tavoitteena on edistää oppilaan ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja (L1), arjen taitojen hallintaa (L3), tieto- ja viestintäteknologista osaamista (L5) sekä työelämätaitoja ja yrittäjyyttä (L6).

Arviointi

Valinnaisaine arvioidaan sanallisesti. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan aktiivinen osallistuminen, innokkuus ja omatoimisuus. Lisäksi toteutetaan itsearviointia ja vertaisarviointia kirjallisesti ja palautekeskusteluiden muodossa.